

C-reaktiivne valk plasmas

C-reaktiivne valk plasmas (P-CRP)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor
Telefonid: 617 1027; 617 1661

Üldiseloostus

C-reaktiivne valk on ägeda faasi valk, mida toodetakse maksarakkudes vastusena süsteemse põletiku toimel vabanevatele IL1-le ja IL6-le. CRP aktiveerib klassikalist komplemendi rada. Lühikese poolestusaja tõttu sobib ta ägeda põletikulise protsessi kulu jälgimiseks.

CRP valgu hulk seerumis suureneb 4-6 tunni jooksul põletikulise protsessi algusest, maksimaalne hulk saavutatakse 24-48 tunni jooksul. Raske infektsiooni korral võib CRP väärtus suureneda kuni 1000 korda.

Eeliseks settereaktsiooni ees on aneemia ja verevalkude hulga muutustest tingitud mõju puudumine CRP väärtusele.

Maksarakkude kahjustus vähendab organismi võimet reageerida põletikule CRP hulga suurenemisega.

Näidustused

- Põletikulise protsessi diagnoosimine ja kulu jälgimine

Referentsvahemik

Vastsündinud <4,1 mg/L³

Lapsed vanuses 2 kuud – 15 aastat <2,8 mg/L³

Täiskasvanud <5 mg/L²

Kliiniline tõlgendus

Suurenenud väärtus

- Äge ja krooniline infektsioon
- Iseseisev koronaarhaiguse riskifaktor vaskulaarsete sündmuste riski hindamisel koos kolesterooli väärtustega:
 - madal risk <1 mg/L
 - keskmine risk 1,0 – 3,0 mg/L
 - kõrge risk >3 mg/L
- Kirurgilise protseduuri järgselt suureneb 4-6 tundi ja jõuab tipptasemele (tavaliselt 25-35 mg/L) 24-48 tundi peale operatsiooni. Soodsa kulu korral hakkab vähenema 3. postoperatiivsel päeval ja jõuab baastasemele 5.-7. postoperatiivsel päeval.

CRP väärtust ei suurenda (kui ei ole lisandunud põletikku)

- Rasedus
- Rinnavalv
- Insult
- Astma
- Krampid
- Tavaline külmetus
- Südamesiiriku äratõukereaktsioon
- Autoimmuunsed haigused (süsteemne erütematoosne luupus, süsteemne skleroos, dermatomüosiit)

Proovi-/uuringumaterjal	Veeniveri/plasma Veniveri/seerum
Proovianum	Geeliga LH-katsuti (heleroheline kork) Geeliga CAT katsuti (kollane kork)
Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jt transpordi tingimused	15-25 °C 11 päeva 2-8 °C 2 kuud -15 - -25 °C 3 aastat
Teostamise sagedus	24 h
Mõõtemetod	immuunoturbidimeetria
HK kood	66112

Kirjandus

1. Wallach J. Interpretation of Diagnostic Tests. 8th ed. Philadelphia: Lippincott Williams&Wilkins,

2007. 13, 55-56; 129.

2. CRPLX2013-10, V 6.0 English, Roche Diagnostics.

3. Heil W, Ehrhardt V. Reference ranges for adults and children. Pre-Analytical Considerations. Roche Diagnostics, 2008.

Koostanud Marge Kütt, laboriarst, laboratooriumi juhataja

28.10.2019

Viimati uuendatud 18.11.2024